

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD/LEADER
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ-ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΜΕΤΡΟ 19 : ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD – LEADER

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική ανάπτυξης για παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΔΡΑΣΗ 19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους

ΔΡΑΣΗ 19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής

ΔΡΑΣΗ 19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων

Πίνακας περιεχομένων

1	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	3
2	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	14
3	ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ.....	29
4	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	51
5	ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	59
5.1	Μεθοδολογία βαθμολόγησης	59
5.2	Επεξήγηση των κριτηρίων επιλογής.....	60

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ - ΠΡΑΞΕΩΝ

Η διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης περιγράφεται διεξοδικά στο άρθρο 8 της πρόκλησης.

Στον παρόντα οδηγό περιγράφονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας (Πίνακας 1) και επιλογής (Πίνακας 2).

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας μπορούν να παίρνουν τιμές «ΝΑΙ» ή «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ». Σε περίπτωση όπου ένα ή περισσότερα κριτήρια πάρουν τιμή «ΟΧΙ», η αίτηση στήριξης κρίνεται «μη παραδεκτή». Το παραδεκτό της αίτησης στήριξης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία επιλογής βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.

Τα κριτήρια επιλογής χρησιμοποιούνται για την βαθμολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης.

Πίνακας 1 : Κριτήρια Επιλεξιμότητας

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α	
1	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Αριθμός Πρωτοκόλλου ΟΤΔ, Αποδεικτικό κατάθεσης της ηλεκτρονική μορφής της Αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ / Αίτηση Στήριξης όπως εκτυπώνεται από το σύστημα. (Υπόδειγμα της ηλεκτρονικής μορφής της Αίτησης Στήριξης στο ΠΣΚΕ δίνεται στο Παράρτημα Ι: Έντυπο Ι-1 της Πρόσκλησης).
2	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και των εφαρμοζόμενων άρθρων.			Το συγκεκριμένο κριτήριο επιλεξιμότητας <u>δεν λαμβάνεται υπόψη στις υποδράσεις</u> : 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1	Αίτηση Στήριξης τα παραρτήματα αυτής, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.
3	Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013.			Το συγκεκριμένο κριτήριο επιλεξιμότητας <u>δεν λαμβάνεται υπόψη στις υποδράσεις</u> : 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.2 και 19.2.7.3	Αίτηση Στήριξης, τα παραρτήματα αυτής, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

4	Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας.				Αίτηση Στήριξης & Παράρτημα Ι-8 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Μελέτης Βιωσιμότητας της Αίτησης Στήριξης.
5	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα του αίτησης στήριξης.				Αίτηση Στήριξης, & Παράρτημα Ι-11 Αναλυτικός Προϋπολογισμός της Αίτησης Στήριξης (προϋπολογισμός των κτιριακών εργασιών με βάση τις τιμές μονάδας του Πίνακα Τιμών Μονάδας, προμετρήσεις), Οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών σύμφωνα με τις οδηγίες του κριτηρίου.
6	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.				Υποβάλλονται είτε πιστοποιητικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, είτε μακροχρόνια μίσθωση στο όνομα του δικαιούχου που να καλύπτει χρονική περίοδο σύμφωνα με τις διευκρινήσεις του κριτηρίου, είτε προσύμφωνα μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου σύμφωνα με τις οδηγίες του κριτηρίου. Πιστοποιητικό Μεταγραφής όταν προσκομίζονται τίτλοι ιδιοκτησίας. Πιστοποιητικά βαρών και Διεκδικήσεων για το ακίνητο στο οποίο πρόκειται να υλοποιηθεί η επένδυση. Βεβαιώσεις χρήσεων γης για την προβλεπόμενη θέση εγκατάστασης της επένδυσης.

<p>7</p> <p>Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ.</p> <p>Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλες μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.</p> <p>Επίσης, πρέπει να είναι σύμφωνη με τα όρια που θέτονται στο παράρτημα IV ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ.</p>				<p>Αίτηση Στήριξης, Παραρτήματα & Δικαιολογητικά.</p> <p>Υποβάλλεται το Υπόδειγμα Ι-6 «Δήλωση ΜΜΕ» που δίδεται στο Παράρτημα Ι της Πρόσκλησης (σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας Επιχείρησης.</p> <p>Σε περίπτωση πράξεων που ενισχύονται βάση του Καν. (ΕΕ) Καν. 1407/2013 υποχρεωτικά υποβάλλεται η Δήλωση de minimis, Παράρτημα Ι-7 Υπόδειγμα Δήλωσης de minimis.</p> <p>Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, σωστά συμπληρωμένη ότι, το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6»).</p>
--	--	--	--	--

8	Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος				Αίτησης στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα (αναπαιτείται από την φύση της πρότασης), αποδεικτικά κατοχής – χρήσης όπως αναφέρονται ανωτέρω στο κριτήριο επιλεξιμότητας 7.
9	Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο): α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.				Αίτηση Στήριξης, Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).
10	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).

11	<p>Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης:</p> <p>πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά.</p>			<p>Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).</p> <p>Υποβάλλονται διάγραμμα κάλυψης και αρχιτεκτονικά σχέδια.</p> <p>Για υφιστάμενες επιχειρήσεις υποβάλλεται και το σχετικό σήμα λειτουργίας. Σε περίπτωση κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων – διαμερισμάτων απαιτείται Αναλυτική εμβαδομέτρηση ανά δωμάτιο – διαμέρισμα και κοινοχρήστων χώρων & πίνακας μοριοδότησης κατάταξης αστεριών ή κλειδιών.</p>
12	<p>Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.</p>			<p>Αίτησης Στήριξης, Παράρτημα Ι-11 Αναλυτικός Προϋπολογισμός της Αίτησης Στήριξης.</p> <p>Οικονομικές προσφορές.</p> <p>Διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια.</p> <p>Έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ή απαλλακτικό αυτής), ανάλογα με τη φύση της πράξης ή εναλλακτικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).</p> <p>Έκθεση Τεκμηρίωσης Εξασφάλισης Προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ (βλ. οδηγίες κριτηρίου).</p>

13	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).
14	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.				Έναρξη εργασιών TAXISNET με εκτύπωση και των υφιστάμενων ΚΑΔ, Άδεια Λειτουργίας, Σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα) το οποίο βρίσκεται σε ισχύ.
15	Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.			Το συγκεκριμένο κριτήριο επιλεξιμότητας <u>δεν λαμβάνεται υπόψη:</u> Α) Στις Υπο-δράσεις 19.2.2.4 και 19.2.2.6 Β) Στην Υπο-δράση 19.2.3.1	Υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στο σημείο Β του Εντύπου «Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων» που δίδεται στο Παράρτημα ΙΙ-4 της Πρόσκλησης. Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένα σημεία που σχετίζονται με το κριτήριο αυτό).
16	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				Αίτηση στήριξης, Υποβολή της δήλωσης ΜΜΕ Υπόδειγμα Ι-6 «Δήλωση ΜΜΕ» που δίδεται στο Παράρτημα Ι της Πρόσκλησης (σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας Επιχείρησης), Δικαιολογητικά όπως αυτά περιγράφονται στις διευκρινήσεις του κριτηρίου (βλ. Παράρτημα Ι3- Κριτήρια Επιλεξιμότητας-Δικαιολογητικά). Σε περίπτωση υπό ίδρυσης επιχείρησης καθώς και υφιστάμενης που θα δραστηριοποιηθεί σε νέους ΚΑΔ θα πρέπει να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση με θεώρηση γνησίου υπογραφής στην οποία θα αναφέρεται ο ή οι ΚΑΔ που θα ενεργοποιηθεί/ουν. Σε περίπτωση νομικών

					προσώπων η Υ.Δ. να συνοδεύεται και από αντίστοιχη απόφαση του αρμοδίου οργάνου.
17	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).
18	Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.				Υποβάλλεται σχετική άδεια από αρμόδιο Όργανο του Φορέα και καταστατικό του Φορέα στον οποίο εργάζεται, Ε1 του τελευταίου διαχειριστικού έτους που έχει υποβληθεί. Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο που σχετίζονται με το κριτήριο αυτό), άδεια αρμοδίου οργάνου, καταστατικό σχετικού οργανισμού.

19	Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.				Υποβάλλεται Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου, Καταστατικό εταιρικού σχήματος ή σχεδίου καταστατικού για τις υπό ίδρυση προσωπικές επιχειρήσεις.
20	Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο). Κατά την ένταξη θα προσκομισθούν τα κατάλληλα δικαιολογητικά / πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.
21	Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο). Κατά την ένταξη θα προσκομισθούν τα κατάλληλα δικαιολογητικά - πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης

22	Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο). Ελέγχεται το αρχείο της ΟΤΔ
23	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ).				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο) Ελέγχεται παράλληλα και ο Επικαιροποιημένος κατάλογος τακτικού και έκτακτου προσωπικού της ΟΤΔ και του ΟΑΚ Α.Ε
24	Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.				Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).
25	Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ιδιωτικής συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.				Αίτηση Στήριξης, Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το σημεία που αναφέρονται στο συγκεκριμένο κριτήριο, βλ. διευκρινήσεις κριτηρίου). ή τραπεζικό Έγγραφο - σχετική Βεβαίωση Τράπεζας ή ύπαρξη άμεσα ρευστοποιήσιμων τίτλων όπως μετοχές, ομόλογα, ή συνδυασμό των ανωτέρω, ή κάθε άλλο νόμιμο τρόπο . Επιπλέον για νομικά πρόσωπα απόφαση του αρμόδιου οργάνου

				του Νομικού Προσώπου (π.χ. Διοικητικό Συμβούλιο, Γενική Συνέλευση κτλ) που θα συνοδεύει την Υ.Δ. Για τα υπο-σύσταση νομικά Πρόσωπα υποβολή υπεύθυνης/ων δήλωσης/ων από τους εταίρους /μετόχους του υπο-σύσταση Νομικού Προσώπου.
26	Στο δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).			Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο).
27	Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου			Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο)
28	Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).			Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) σύμφωνα με το Παράρτημα Ι-9 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου της Πρόσκλησης, (σωστά συμπληρωμένη όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο). Υποβάλλεται φορολογική Ενημερότητα ή βεβαίωση Οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 1:

Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών, να υποβάλλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ μαζί με φυσικό φάκελο ο οποίος θα περιέχει:

1. Την αίτηση στήριξης, έτσι όπως υποβλήθηκε και τυπώθηκε από το ΠΣΚΕ.
2. Όλα τα δικαιολογητικά που δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτά τίθενται στην πρόσκληση και στον παρόντα Οδηγό.

Εξετάζεται επίσης εάν η Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημα αυτής **έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης** (αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα), και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης (συμπλήρωση όλων των απαιτούμενων κατά περίπτωση πεδίων).

Επιπλέον υποβάλλεται η Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το υπόδειγμα Ι-9 του Παραρτήματος της πρόσκλησης ανάλογα διαμορφωμένη.

Κατά τη φάση εξέτασης τυχών συμπληρωματικών στοιχείων – διευκρινίσεων, εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 2:

Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και των εφαρμοζόμενων άρθρων

Το συγκεκριμένο κριτήριο λαμβάνεται υπόψη στις υπο-δράσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο Καν. (ΕΕ) 651/2014. Ο/Οι κανονισμός/οι και τα αντίστοιχα άρθρα αυτών που εφαρμόζονται – λαμβάνονται υπόψη στην υλοποίηση κάθε υπο-δράσης δίνονται στην περιγραφή των δράσεων, τόσο στον παρόντα οδηγό, όσο και στην αναμορφωμένη πρόταση του ΟΑΚΑΕ.

Για τον έλεγχο των γενικών και ειδικών προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του τα σχετικά άρθρα της πρόσκλησης καθώς επίσης και το σχετικό κανονισμό ο οποίος παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ_3 της πρόσκλησης. Για τη διεξαγωγή του ελέγχου κρίνεται απαραίτητο στην αίτηση στήριξης και στα σχετικά της πεδία να δίνονται όλες εκείνες οι πληροφορίες που στηρίζουν τη συμβατότητα της πράξης με τον εν λόγω κανονισμό. Εξετάζεται η Αίτηση Στήριξης τα παραρτήματα αυτής, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 3:

Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013

Το συγκεκριμένο κριτήριο λαμβάνεται υπόψη στις υπο-δράσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο Καν.

(ΕΕ) 1407/2013. Ο/Οι κανονισμός/οι και τα αντίστοιχα άρθρα αυτών που εφαρμόζονται – λαμβάνονται υπόψη στην υλοποίηση κάθε υπο-δράσης δίνονται στην περιγραφή των δράσεων τόσο στον παρόντα οδηγό (ενότητα 3), όσο και στην αναμορφωμένη πρόταση του ΟΑΚ ΑΕ.

Για τον έλεγχο των γενικών και ειδικών προϋποθέσεων του Καν. Ε.Ε. 1407/2013 ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του τα σχετικά άρθρα της πρόσκλησης καθώς επίσης και το σχετικό κανονισμό ο οποίος παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ_3 της πρόσκλησης. Για τη διεξαγωγή του ελέγχου κρίνεται απαραίτητο στην αίτηση στήριξης και στα σχετικά της πεδία να δίνονται όλες εκείνες οι πληροφορίες που στηρίζουν τη συμβατότητα της πράξης με τον εν λόγω κανονισμό. Εξετάζεται η Αίτηση Στήριξης τα παραρτήματα αυτής, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 4:

Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας.

Εξετάζεται η ορθότητα, πληρότητα και ρεαλιστικότητα της Μελέτης Βιωσιμότητας υπόδειγμα της οποίας επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ι-8 της πρόσκλησης. Επισημαίνεται ότι η Μελέτη υποχρεωτικά συμπληρώνεται και υποβάλλεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel). Συμπληρώνεται το αντίστοιχο πεδίο της αίτησης στήριξης στο οποίο ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει με σαφή και τεκμηριωμένο τρόπο να αναλύσει τις παραδοχές που αξιοποιούνται στην σύνταξη της μελέτης. Ενδεικτικά αναφέρεται τυχόν στοιχεία έρευνας αγοράς για τα προϊόντα – υπηρεσίες που θα παραχθούν κ.α.

Επισημαίνεται ότι κατά τη σύνταξη της μελέτης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα όσα ορίζονται στην ΥΑ 13214 (30.11.2017) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ. Αρ. 7888/14.09.18 απόφαση (άρθρο 16).

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 5:

Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα του αίτησης στήριξης.

Εξετάζεται εάν έχει συνταχθεί ο προϋπολογισμός των κτιριακών εργασιών με βάση τις τιμές μονάδας του Πίνακα Τιμών Μονάδας, και εάν έχουν υποβληθεί προτιμολόγια/προσφορές για τις λοιπές δαπάνες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, ή το συνολικό ποσό ανά είδος υπερβαίνει τα 5.000€, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Οι οικονομικές προσφορές θα πρέπει να περιλαμβάνουν πλήρη περιγραφή του επενδυτικού αγαθού όπως, τεχνικά χαρακτηριστικά, δυναμικότητα, ποσότητα κτλ και να συνοδεύεται από τεχνικό φυλλάδιο-προσπέκτ και κάθε άλλη τεχνική πληροφορία που κατά την κρίση του υποψηφίου είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση του εύλογου της δαπάνης.

Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις

ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Απαιτείται η υποβολή του προτεινόμενου προϋπολογισμού σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel) σύμφωνα με το υπόδειγμα.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 6:

Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15), έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν λιγότερο από το 10% του αιτούμενου κόστους, εννέα (9) έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο τοπικό πρόγραμμα, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου υπό την προϋπόθεση να μην αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση έτσι ώστε να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του Καν. ΕΕ 651/2014).

Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι **ελεύθερο βαρών (απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού)**, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγει η επιχείρηση.

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 % (σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 είναι επιλέξιμες μόνο ενεργές επιχειρηματικές εγκαταστάσεις). Το κριτήριο δεν αφορά προτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν μόνο άυλες ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι κατά τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων θα πρέπει να προσκομιστεί πλήρη σειρά πιστοποιητικών ιδιοκτησίας όπως επίσης και πιστοποιητικά βαρών και μη διεκδικήσεων και βεβαιώσεων χρήσεων γης για την προβλεπόμενη θέση εγκατάστασης της επένδυσης.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 7:

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος

προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλες μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης. Επίσης, πρέπει να είναι σύμφωνη με τα όρια που θέτονται στο παράρτημα IV Ποσοστά ενίσχυσης ανά Υποδράση.

Εξετάζεται εάν η πρόταση (Αίτηση Στήριξης, Παραρτήματα & Δικαιολογητικά) είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στον παρόντα Οδηγό (ανάλογα με την σχετιζόμενη εκάστοτε Υποδράση).

Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ . Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2013 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Σε περίπτωση χρήσης του Καν. 1407/2013, υποχρεωτικά υποβάλλεται η ΔΗΛΩΣΗ DE MINIMIS (Υπόδειγμα Ι-7 του Παραρτήματος της Πρόσκλησης με θεώρηση γνησίου υπογραφής).

Ελέγχεται εάν η επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως Μεγάλη, Μεσαία, Μικρή ή και Πολύ Μικρή. Για το σκοπό αυτό πρέπει να υποβληθεί Υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας Επιχείρησης σύμφωνα με το Υπόδειγμα Ι-6 «Δήλωση ΜΜΕ» που δίδεται στο Παράρτημα Ι της Πρόσκλησης. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (Υπόδειγμα ΙΙ-3 της παρούσας πρόσκλησης) ή με το Παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) 702/2014 ή με την σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, κατά περίπτωση.

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής), σχετικά με ότι το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6». . Σημειώνεται ότι για όλες τις Υποδράσεις η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης γίνεται **το μέγιστο σε τρία (3) έτη** από τη στιγμή της ένταξής της, και σε κάθε περίπτωση μέχρι τις 30/06/2023.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 8:

Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος.

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση των σχετικών πεδίων της Αίτησης στήριξης, το τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται από την φύση της πρότασης), και τα αποδεικτικά κατοχής – χρήσης.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 9:

Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο) α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.

Για προτάσεις εκσυγχρονισμού, εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής).

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 10:

Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής), σχετικά με ότι η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 11:

Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά.

Εξετάζεται η συμμόρφωση ή μη με την ΚΥΑ 2986/2-12-2016 «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως ισχύει κάθε φορά.

Επιπλέον, εξετάζεται η συμπλήρωση πεδίου της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Ν. 1599/1986) του υποψηφίου δικαιούχου με θεώρηση γνησίου υπογραφής, σχετικά με ότι: θα πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά. Υποβάλλονται διάγραμμα κάλυψης και αρχιτεκτονικά σχέδια. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις υποβάλλεται και το σχετικό σήμα λειτουργίας.

Σε περίπτωση κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων – διαμερισμάτων απαιτούνται, επιπλέον, αναλυτική εμβαδομέτρηση ανά δωμάτιο – διαμέρισμα και κοινοχρήστων χώρων και πίνακας μοριοδότησης κατάταξης αστεριών ή κλειδιών.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 12:

Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.

Εξετάζονται η ορθή συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα κάλυψης, αρχιτεκτονικά σχέδια υπογεγραμμένα από μηχανικό και ο συνολικός αναλυτικός προϋπολογισμός της Αίτησης Στήριξης, ώστε να προκύπτει ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.

Επίσης υποβάλλεται έγκριση περιβαλλοντικών όρων (ή απαλλακτικό αυτής), ανάλογα με τη φύση της

πρότασης. Εναλλακτικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, στη οποία δηλώνεται ότι το συγκεκριμένο δικαιολογητικό θα υποβληθεί :

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης
- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Τελικού Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Εξετάζεται επίσης, αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (στις περιπτώσεις που απαιτούνται από τη φύση της πράξης), βάσει των υποβληθέντων και υπογεγραμμένων από μηχανικό, μελετών και σχεδίων του φακέλου υποψηφιότητας

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει (λαμβάνοντας υπόψη τον οδηγό του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» βλ. Παράρτημα II-10α και 10β της Πρόσκλησης), να περιγράψει αναλυτικά τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί για τη διευκόλυνση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 - σε Συνημμένη Έκθεση τεκμηρίωσης για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, που θα υποβάλλει στα δικαιολογητικά του φακέλου υποψηφιότητας.

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να τεκμηριώσει στο πλαίσιο περιγραφής του φυσικού αντικείμενου στο αντίστοιχο πεδίο της αίτησης στήριξης, την επιλογή των μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας όπου απαιτείται.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 13:

Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνήσιου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Επιπλέον, σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στην τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ. Για τις ανάγκες της διαδικασίας αυτής η ΟΤΔ που διαπιστώνει την δήλωση ψευδών στοιχείων σε μια αίτηση στήριξης, κοινοποιεί τα στοιχεία του δικαιούχου στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία με ευθύνη της ενημερώνει όλες τις ΟΤΔ.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 14:

Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που καταθέτουν Αίτηση Στήριξης, εξετάζεται εάν λειτουργούν νόμιμα για όλες τις δηλωθείσες δραστηριότητες, γεγονός που θα πρέπει να τεκμηριώνεται με την προσκόμιση έναρξη εργασιών taxisnet, εκτύπωση taxisnet με υφιστάμενους ΚΑΔ, Πιστοποιητικά ΓΕΜΗ (Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ & Αναλυτικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ τρέχουσας εκπροσώπησης),

Άδειας Λειτουργίας ή Σήματος ΕΟΤ (για καταλύματα) τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της Αίτησης κτλ.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 15:

Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2013 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Ειδικότερα το συγκεκριμένο κριτήριο επιλεξιμότητας **δεν λαμβάνεται υπόψη στις υποδράσεις 19.2.2.4, 19.2.2.6 και στην υποδράση 19.2.3.1 όπου χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013.**

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις (αρ.1 παρ.4γ του Καν.) συμβατότητας με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 είναι η μη ενίσχυση προβληματικών επιχειρήσεων. Συνεπώς για τις υπόλοιπες υποδράσεις της προκήρυξης όπου εφαρμόζεται ο Καν. 651/2014 για την εκπλήρωση του κριτηρίου αυτού οι Δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλλουν, ανάλογα και με τον τύπο της επιχείρησής τους:

α. Τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στο σημείο Β του Εντύπου «Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων» που δίδεται στο Παράρτημα ΙΙ-4

β. Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου ότι:

- Δεν συνιστώ προβληματική επιχείρηση
- «η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί».

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να γνωρίζουν πως σε περίπτωση που υπάρχει χρονική απόκλιση από την υποβολή της αίτησης στήριξης μέχρι και την ένταξη της πράξης, θα προσκομίστούν νέες οικονομικές καταστάσεις σε περίπτωση που έχουν συνταχθεί/δημοσιευθεί ή υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνει ότι δεν έχει δημοσιεύσει άλλη οικονομική χρήση της επιχείρησης πέραν αυτής που υπέβαλε με την υποβολή της αίτησης στήριξης είτε να προσκομίσει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία που αφορούν στα δικαιολογητικά εξέτασης της προβληματικότητας, ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ορθώς αξιολογείται ως μη προβληματική, προκειμένου να ενταχθεί στην εν λόγω δράση. Σε αντίθετη περίπτωση όπου διαπιστώνεται ότι η εν λόγω επιχείρηση, δεδομένων των νέων στοιχείων, είναι προβληματική δεν είναι δυνατή η ένταξη της επιχείρησης στην εν λόγω δράση.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 16:

Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι του υπομέτρου 19.2 περιγράφονται στο άρθρο 2 της ΚΥΑ 2635/13.9.2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20.9.2017) λαμβάνοντας υπόψη την εξειδίκευση και τους περιορισμούς του Άρθρου 3 της πρόσκλησης και στους ειδικούς όρους που αναφέρονται στα σχετικά παραρτήματα.

Εξετάζεται η μορφή του δικαιούχου να είναι σύμφωνη με την ΥΑ 13214/30.11.17, όπως ισχύει κάθε φορά.

Γενικότερα οι δικαιούχοι δύναται να είναι:

- α. υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα απαιτείται η κατάθεση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης καθώς και απόκτηση ΑΦΜ (όταν υπάρχει).
- β. το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΑ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων. Τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν τους παραπάνω φορείς δεν μπορεί να είναι δικαιούχοι.
- γ. εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ εφόσον δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ και στο Δημόσιο τομέα, που διαθέτει σχετική άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επισημαίνεται ότι οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:

- I. υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του Νόμιμου εκπροσώπου,
- II. υποχρεούνται μετά την αίτηση στήριξης να αποκτήσουν ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΑ:
  - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
  - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους κωδικούς αριθμούς δραστηριότητας (ΚΑΔ) ανά υποδράση όπως αυτοί δίνονται στο Παράρτημα II-8α της Πρόσκλησης.

Για την δράση 19.2.3.1 οι υποψήφιοι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους ΚΑΔ εντός του Παραρτήματος I της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν) και να καταλήγουν σε τελικό προϊόν του Παραρτήματος I (γεωργικό προϊόν). Σύμφωνα με το παράρτημα επιλέξιμων κωδικών γεωργικών προϊόντων της υποδράσης.

Σε περίπτωση υπό ίδρυσης επιχείρησης καθώς και υφιστάμενης που θα δραστηριοποιηθεί σε νέους ΚΑΔ θα πρέπει να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση με θεώρηση γνησίου υπογραφής στην οποία θα αναφέρεται ο ή οι ΚΑΔ που θα ενεργοποιηθεί/ουν. Σε περίπτωση νομικών προσώπων η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο και συνοδεύεται από απόφαση του αρμοδίου οργάνου.

Η διαδικασία δήλωση ή συμπλήρωσης / μεταβολής νέου κωδικού δραστηριότητας που αντιστοιχεί σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας όπως αυτοί δίνονται στο παράρτημα, θα πρέπει να ολοκληρωθεί:

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε

περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Δικαιούχοι δεν είναι:

- α. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες
- β. προβληματικές επιχειρήσεις με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στον Καν. ΕΕ 651/2014 αρ. 2 σημείο 18. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά σε πράξεις που ενισχύονται βάσει των Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και Καν. (ΕΕ) 1407/2013.
- γ. φυσικά πρόσωπα:
  - γ.1 του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ.
  - γ.2 στελέχη του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
  - γ.3 εκπρόσωποι φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
- δ. δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Επισημαίνεται ότι υποβάλλεται υποχρεωτικά

1. Δήλωση σύμφωνα με το Υπόδειγμα Δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ Επιχείρησης (Παράρτημα Ι-6),
2. Φορολογικά στοιχεία για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ανάλογα με το είδος της επιχείρησης:
  - α. σε περίπτωση φυσικού προσώπου ή ατομικής επιχείρησης
    - i. Έντυπο Ε1
    - ii. Έντυπο Ε3
  - β. σε περίπτωση νομικού προσώπου
    - i. Έντυπο Ν
    - ii. Έντυπο Ε3
    - iii. Ισολογισμοί-Αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων)

Σημείωση: Για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα.

3. Σε περίπτωση υφιστάμενης επιχείρησης,

- α. Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης όπως:
  - i. Βεβαίωση έναρξης εργασιών ή Προσωποποιημένη πληροφόρηση μέσω TAXIS

- ii. Καταστατικό σε ισχύ,
  - iii. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ
  - iv. Νομιμοποίηση εκπροσώπησης
  - v. Απόφαση για την υποβολή της πρότασης
  - vi. κλπ
- b. Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (εφόσον απασχολούν προσωπικό)
- c. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (εφόσον απασχολούν προσωπικό)
4. **Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα**, σχέδιο καταστατικού, από τον οποίο να προκύπτουν οι εταίροι – μέτοχοι και τα ποσοστά αυτών, ορισμός προσωρινού διαχειριστή και απόφαση υποβολής πρότασης.

Επίσης, στην περίπτωση συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, θα προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία (Ε3, ισολογισμοί) για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/ μετοχική σύνθεση, τη νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση, τους εργαζομένους για όλες τις επιχειρήσεις (Ε4, Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση κλπ) που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υπέβαλε το επιχειρηματικό σχέδιο για χρηματοδότηση στην παρούσα δράση

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 17:

Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 18:

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΔΕΚΟ, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, θα πρέπει να διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο και να μην κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του Φορέα στον οποίο εργάζεται. Για την τεκμηρίωση

των ανωτέρω θα πρέπει να προσκομίζονται κατά περίπτωση δικαιολογητικά όπως Αντίγραφο του Ε1 του τελευταίου διαχειριστικού έτους που έχει υποβληθεί, σχετική υπεύθυνη δήλωση με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, άδεια αρμόδιου οργάνου, καταστατικό σχετικού οργανισμού.

Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Σε περίπτωση εταιρειών εξετάζεται το κριτήριο για το σύνολο των εταίρων / μετόχων.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 19:

Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Ο υποψήφιος πρέπει να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος ή σχεδίου καταστατικού για τις υπο ίδρυση προσωπικές επιχειρήσεις. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Υποβάλλεται Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου, Καταστατικό εταιρικού σχήματος ή σχεδίου καταστατικού για τις υπό ίδρυση προσωπικές επιχειρήσεις.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 20:

Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (του Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Σημειώνεται ότι κατά την ένταξη θα προσκομισθούν τα κατάλληλα δικαιολογητικά δηλαδή πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης για τα φυσικά πρόσωπα.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 21:

Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (του Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του Νομίμου Εκπροσώπου σε περίπτωση εταιρείας.

Σημειώνεται ότι κατά την ένταξη θα προσκομισθούν τα κατάλληλα δικαιολογητικά δηλαδή πιστοποιητικά αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 22:

Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ .

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την συνεκτίμηση σχετικής Υπεύθυνης δήλωσης (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) και του αρχείου της ΟΤΔ.

Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 – 2020.

Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)).

Σε περίπτωση Συνεταιρισμών, το κριτήριο εξετάζεται σε επίπεδο φορέα.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 23:

Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1^η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ).

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την συνεκτίμηση της σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου και του επικαιροποιημένου αρχείου της ΟΤΔ και του ΟΑΚ Α.Ε. υπογεγραμμένο από το Πρόεδρο ή τον Δ/νων Σύμβουλο του ΟΑΚ Α.Ε.

Το κριτήριο εξετάζεται σε επίπεδο φυσικών προσώπων λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο κριτήριο 17.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 24:

Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 25:

Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ιδιωτικής συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο κριτήριο σημειώνεται πως:

Η Ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη αποτελεί τη διαφορά της δημόσιας δαπάνης από τον Συνολικό Προϋπολογισμό του έργου

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δυνητικός Δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να

χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους / δάνειο ή και συνδυασμό τους.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

Το δάνειο που θα χρησιμοποιήσει ο δυνητικός δικαιούχος είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, όπως π.χ. α) παροχή εγγύησης της ΕΤΕΑΝ ΑΕ για λήψη επενδυτικού δανείου ή λήψη εγγυητικής επιστολής, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Σε περίπτωση που χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:

- α) οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- β) πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- γ) πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.
- δ) μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).
- ε) οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- στ) τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για τη προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Εξαίρεση αποτελούν οι πράξεις που ενισχύονται μέσω του άρθρου 14 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής (**αφορά τις υποδράσεις 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5,)** η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Όταν γίνεται χρήση Υπεύθυνης Δήλωσης περί ιδίων πόρων, θα πρέπει να αναγράφεται ότι σε περίπτωση δανεισμού, που θα ανέρχεται στο ως άνω ποσοστό, το δάνειο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.

Η απουσία κάθε κρατικής στήριξης, πρέπει να επιβεβαιώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου που χρηματοδοτείται και σε όλα τα στάδια (αίτηση, προκαταβολή, ενδιάμεσες πληρωμές, τελική πληρωμή) προκειμένου η εν λόγω ενίσχυση να είναι συμβατή.

Διευκρινίζεται ότι, κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει πράξη με προϋπολογισμό στα ανώτατα όρια που τίθενται στην κάθε υποδράση, ωστόσο ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός

προσδιορίζεται σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα των πόρων της κάθε υποδράσης. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση χρήσης του ΚΑΝ. 1407/2014, δεν μπορεί να υποβληθεί πρόταση με δημόσια δαπάνη άνω των 200.000 ευρώ.

Όλα τα τραπεζικά έγγραφα και λοιπά δικαιολογητικά πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της δημοσίευσης της Πρόσκλησης.

Σε περίπτωση υφιστάμενων νομικών προσώπων, απαιτούνται όλα τα ανωτέρω είτε από την εταιρεία, είτε από τα μέλη της εταιρείας με την πρόσθετη δέσμευση (Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου) ότι σε περίπτωση έγκρισης της πρότασης θα ακολουθήσει διαδικασία ισόποσης αύξησης Κεφαλαίου, πριν την απόφαση ένταξης.

Σε περίπτωση υπό ίδρυση νομικών προσώπων όλα τα παραπάνω εξετάζονται σε επίπεδο εταίρων.

Επισημαίνεται ότι επειδή η κάλυψη της Ιδιωτικής συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 26:

Στο δικαιούχο δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 27:

Ο δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Κριτήριο Επιλεξιμότητας 28:

Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

Υποβάλλεται φορολογική Ενημερότητα ή βεβαίωση Οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεων της Επιτροπής. Δεδομένου ότι τα ποσά προς ανάκτηση δεν έχουν καταβληθεί, εμφανίζονται στις βεβαιωμένες οφειλές των επιχειρήσεων και δεν δύναται να υπαχθούν σε ρύθμιση καταβολής.

3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ

3.1 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Γενικά :

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται αναλυτικά οι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος της ΟΤΔ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε. όπως αυτό ισχύει.

Στην παρουσίαση εκτός των άλλων περιλαμβάνονται :

1. η Νομική βάση υλοποίησης,
2. η αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου της,
3. οι στόχοι και οι προτεραιότητες που θέτει
4. η θεματική κατεύθυνση που εξυπηρετείται
5. τα ενδεικτικά χρηματοδοτικά στοιχεία
6. οι Δικαιούχοι

Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες αναφέρονται στο **άρθρο 5** της πρόσκλησης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η επιλεξιμότητα των αιτήσεων στήριξης προϋποθέτει εκτός των άλλων ότι οι δραστηριότητες οι οποίες προτείνονται είναι συμβατές α) με τους εφαρμοζόμενους κανονισμούς ανά υποδράση, β) με την στρατηγική και το περιεχόμενο του Τοπικού Προγράμματος.

Για αυτό το λόγο και για την καλύτερη διατύπωση του περιεχομένου των επιλέξιμων δραστηριοτήτων των υποδράσεων, αυτές εντάσσονται σε αντίστοιχους Κωδικούς Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ). Η αντιστοίχιση αυτή πραγματοποιείται ανά υποδράση στο **Παράρτημα II_8α** της παρούσας πρόσκλησης και είναι σύμφωνη με τη στατιστική ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων 2008 (ΣΤΑΚΟΔ 08) η οποία βασίζεται στη στατιστική ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων NACE rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα για την υποδράση 19.2.3.1 εκτός των ΚΑΔ οι επιλέξιμοι κλάδοι αναφέρονται και στο Παράρτημα I της συνθήκης το οποίο επισυνάπτεται στο Παράρτημα II_9 της παρούσας πρόσκλησης. Στο τέλος του εγγράφου του Παραρτήματος I της συνθήκης υπάρχουν σχετικοί υπερσύνδεσμοι (links) για τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/1925 της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2017 «*σχετικά με την τροποποίηση του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο*».

3.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος Υποδράσης	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός Υποδράσης	19.2.2.4
Νομική Βάση	Άρθρο 19, παρ. 1β, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1407/2013.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υποδράσης	
<p>Η περιοχή εφαρμογής χαρακτηρίζεται από παραγωγή προϊόντων υψηλής και ποιότητας και διατροφικής αξίας, Το ισχυρό αυτό αγροδιατροφικό κεφάλαιο είναι άμεσα συνδεδεμένο με την πλούσια τοπική πολιτιστική παράδοση, αλλά και το περιβάλλον. Επίσης, πολλές από τις χειρωνακτικές τέχνες που έχουν εγκαταλειφθεί στην υπόλοιπη Ελλάδα, στην Κρήτη παραμένουν ζωντανές παρά τον σαφή περιορισμό τους. Η πλειοψηφία των παραδοσιακών επαγγελμάτων στη Δυτική Κρήτη συνδέεται άμεσα, όπως και σε όλο το νησί, με το γεωργικό τομέα. Παρόλα αυτά, στο πρόσφατο παρελθόν άνησαν αρκετές τέχνες και επαγγέλματα όπως αγγειοπλάστες, ξυλουργοί, οργανοποιοί, τσαγκάρηδες, ξυλογλύπτες, μαρμαροτεχνίτες, μαχαιροποιοί, η τέχνη της καλαθοπλεκτικής, της κανιστροπλεκτικής και η υφαντική. Ιδιαίτερα η τελευταία γνώρισε μεγάλη άνθηση σε όλη την Κρήτη, με τα Σφακιά να αποτελούν σημαντικό κέντρο.</p> <p>Στόχος της Δράσης είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής μέσα από την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, με όρους «ποιότητας» και αξιοποίησης του παραγωγικού και κοινωνικού κεφαλαίου στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο και την αξιοπρεπή διαβίωση του.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Προς αυτή την κατεύθυνση σε επίπεδο Υποδράσης θα στηριχθούν επενδύσεις σε μη γεωργικές</p>	

δραστηριότητες και συγκεκριμένα για την ίδρυση (αφορά Φυσικά και Νομικά πρόσωπα έως 35 ετών), επέκταση, εκσυγχρονισμό:

- μικρών μονάδων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση,
- μικρών βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων,
- μονάδων παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης (π.χ. παραγωγής προϊόντων ένδυσης, κλωστοϋφαντουργίας, επεξεργασίας μετάλλου, πέτρας, μαρμάρου, ξύλου, δέρματος, κατασκευής ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής, εργαστήρια κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, παραδοσιακών στολών, μαχαιροποιίας, μουσικών οργάνων, αργυροχρυσοχοΐας κ.α.),
- επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου που εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες κατοίκων και επισκεπτών της υπαίθρου (π.χ. παντοπωλεία, τρόφιμα-ποτά, είδη ένδυσης, βιβλιοπωλεία, αναμνηστικά είδη κ.α.)

Μονάδες οικοτεχνίας στον τομέα των τροφίμων δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποδράσης.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επιχειρήσεις όπου:

- Μέσω της υποδράσης θα δημιουργήσουν επισκέψιμους χώρους ώστε να ενταχθούν σε τουριστικές διαδρομές (υφιστάμενες και νέες μονάδες).
- Αφορούν σε εκσυγχρονισμό, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, υφιστάμενης μονάδας,

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ

Ένταση Ενίσχυσης

Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον Κανονισμό του γενικού **DeMinimis (ΕΕ) 1407/2013**, με ένταση ενίσχυσης **65% των επιλέξιμων δαπανών**.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας

Χρηματοδοτικά στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00	100%	
Δημόσια Δαπάνη	260.000,00	65%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	140.000,00	35%	

Περιοχή Εφαρμογής
Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης
Δικαιούχοι
<p>1. Ίδρυση</p> <ul style="list-style-type: none"> Φυσικά πρόσωπα έως 35 ετών Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού δικαίου, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι/ες (έως 35 ετών) με ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείρισή τους ασκείται αποκλειστικά από τους νέους/ες που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης της 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής <p>2. Επέκταση, εκσυγχρονισμός</p> <ul style="list-style-type: none"> Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και άλλες διατάξεις». <p>Ειδικά για τις νέες επιχειρήσεις εφαρμόζεται η Υ.Α. οικ. 32790/392/Φ.15 «Απλούστευση πλαισίου άσκησης μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων τροφίμων και ποτών και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας» (ΦΕΚ 1061/τ. Β΄/28.3.2017).</p> <p>Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι θα πρέπει να είναι Πολύ μικρές, μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.</p>
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος
Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.2, 19.2.3.3 & 19.2.3.4 και τις Υποδράσεις 1.α & 1.β, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).
Συνέργεια/συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή
Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).

Τίτλος Δράσης	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους
Κωδικός Δράσης	19.2.2
Τίτλος Υποδράσης	Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός Υποδράσης	19.2.2.6
Νομική Βάση	Άρθρο 17, παρ. 1β. Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, Άρθρο 19, παρ. 1β, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1407/2013.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υποδράσης	
<p>Η περιοχή παρέμβασης χαρακτηρίζεται από παραγωγή αγροτικών προϊόντων υψηλής και ποιότητας και διατροφικής αξίας, Το ισχυρό αυτό αγροδιατροφικό κεφάλαιο είναι άμεσα συνδεδεμένο με την πλούσια τοπική πολιτιστική παράδοση, αλλά και το περιβάλλον. Την ίδια στιγμή καταγράφεται σημαντική μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και κατακόρυφη αύξηση των απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα. Προς αντιμετώπιση του παραπάνω φαινομένου, είναι αναγκαία η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον πρωτογενή τομέα, μέσω της ενίσχυσης της μετασυλλεκτικής διαδικασίας, ήτοι τυποποίηση και μεταποίηση, καθώς και η επείγουσα διασύνδεσή του με τον τουρισμό κατά κύριο λόγο, προκειμένου τα παραγόμενα προϊόντα να αποκτήσουν προστιθέμενη αξία.</p> <p>Στόχος της Δράσης είναι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην περιοχή παρέμβασης με όρους «ποιότητας» και αξιοποίησης του παραγωγικού και κοινωνικού κεφαλαίου για την εξασφάλιση ενός συμπληρωματικού εισοδήματος για τα μέλη του γεωργικού νοικοκυριού, με σκοπό την αξιοπρεπή διαβίωση του και κατ' επέκταση τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο. Για το σκοπό αυτό θα ενισχυθούν επενδύσεις για την πρόοδο και βελτίωση του μεταποιητικού κλάδου των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, καθώς και της εμπορίας τους μέσα από αποτελεσματικές μεθόδους προβολής και προώθησης.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Ειδικότερα σε επίπεδο Υποδράσης θα στηριχθούν επενδύσεις στον τομέα της Οικοτεχνίας και των πολυλειτουργικών αγροκτημάτων, καθώς και την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό πολυλειτουργικών αγροκτημάτων που λειτουργούν κατά το άρθρο 52 του Ν. 4235 (ΦΕΚ 32/Α/2014 και την ΚΥΑ 543//34450/24-3-2017 (ΦΕΚ 1145/Β/3-4-2017)</p>	

- Α. Προϊόντα δημητριακών π.χ. πλιγούρι, μπομπότα,
- Β. Αρτοσκευάσματα πχ παξιμάδια φρυγανιές, αρτίδια, σταφιδόψωμα, κριτσίνια, βουτήματα, λουκουμάδες με μέλι, κουλούρια, λαγάνες, διπυρίτης άρτος (γαλέτα) φύλλο κρούστας, σφολιάτα, πίτες (αλμυρές και γλυκές),
- Γ. Ζυμαρικά π.χ. τραχανάς, χυλοπίτες, λαζάνια, ξυνόχονδρος
- Δ. Γλυκίσματα π.χ. χαλβάς με σιμιγδάλι, σάμαλι, ραβανί,
- Ε. Προϊόντα φυτικής προέλευσης με ή χωρίς γλυκαντικές ύλες, π.χ. γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, κομπόστες, ζελέ φρούτων, γλυκά αλείμματα και γλυκές πάστες φρούτων και λαχανικών, φρουι γλασέ, πετιμέζι, μουσταλευριά, αμυγδαλωτά, εργολάβους, χαρουπόμελο, προϊόντα από σουσάμι
- ΣΤ. Προϊόντα με extra παρθένα και παρθένα ελαιόλαδα που έχουν προστεθεί αρωματικά φυτά, μπαχαρικά, αιθέρια έλαια, κ.α. σε συσκευασία έως δύο (2) λίτρων
- Ζ. Προϊόντα φυτικής προέλευσης διατηρημένα με αλάτι, ξύδι και λάδι, επιτραπέζιες ελιές, πάστες ελιάς, τουρσιά, σάλτσες.
- Η. Αποξηραμένα προϊόντα φυτικής προέλευσης φρούτα και λαχανικά, ξηροί καρποί, όσπρια, αρωματικά φυτά
- Θ. Προϊόντα με μέλι που έχουν προστεθεί ξηροί καρποί, αποξηραμένα φρούτα, μαστίχα, κρόκος κ.α. τρόφιμα.
- Ι. Γαλακτοκομικά προϊόντα, π.χ. τυρί, βούτυρο, γιαούρτι εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη με αριθμ.3724/162303/22.12.14 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3438 /Β/2014).
- ΙΑ. Λοιπά τρόφιμα, π.χ. ξύδι, χυμοί φρούτων και λαχανικών σε συσκευασία έως ενός (1) λίτρου.
- ΙΒ Προϊόντα σαπωνοποιίας από ελαιόλαδο

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ

Ένταση Ενίσχυσης	Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον Κανονισμό του γενικού DeMinimis (ΕΕ) 1407/2013 , με ένταση ενίσχυσης 50% / 65% των επιλέξιμων δαπανών .
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	

Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	500.000,00	100%	
Δημόσια Δαπάνη	325.000,00	50% / 65%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	175.000,00	50% / 35%	
Περιοχή Εφαρμογής			
Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης.			
Δικαιούχοι			
<p>Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων Μ.Α.Α.Ε. συμπεριλαμβανομένων και των μελών των αγροτικών νοικοκυριών εγγεγραμμένων στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνιτών Κ.Η.Μ.Ο.).</p> <p>Η εγγραφή στο Μ.Α.Α.Ε. μπορεί να πραγματοποιηθεί και μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης και της δημοσιοποίησης του πίνακα κατάταξης, αλλά σε κάθε περίπτωση πριν την έκδοση απόφασης έγκρισης πράξης.</p>			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος			
Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4, και την Υποδράση 1.α, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή			
Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη /βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.1
Νομική Βάση	Άρθρο 17, παρ. 1β. Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, παράρτημα II Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υποδράσης	
<p>Στόχος της Δράσης είναι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην περιοχή παρέμβασης με όρους «ποιότητας» και αξιοποίησης του τοπικού παραγωγικού και κοινωνικού κεφαλαίου στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, με απώτερο σκοπό την οικονομική πρόοδο της τοπικής κοινωνίας και τη δημιουργία ενός αστικού επιπέδου ζωής για τον τοπικό πληθυσμό.</p> <p>Η περιοχή εφαρμογής χαρακτηρίζεται από παραγωγή αγροτικών προϊόντων υψηλής και ποιότητας και διατροφικής αξίας, Για το λόγο αυτό σε επίπεδο υποδράσης, ο στόχος είναι η ανάδειξη του παράγοντα «ποιότητα», «προστιθέμενη αξία» και «υπεραξία» τόσο στη γεωργική και μη γεωργική παραγωγή, μέσα από τη στήριξη καινοτόμων και πιστοποιημένων προϊόντων, όσο και στο περιβάλλον μέσα από την αποδοτική χρήση των πόρων και την ορθολογική διαχείριση των υγρών αποβλήτων.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Στη βάση αυτή η Υποδράση θα εξασφαλίσει στήριξη σε επενδύσεις για τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν, με έμφαση σε αγροτικά προϊόντα ποιότητας και προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας, και συγκεκριμένα: ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις, μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, συγχωνεύσεις μονάδων, μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων των παρακάτω τομέων και κατεχοχήν καινοτόμων δράσεων στους κλάδους:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κρέας - πουλερικά - κουνέλια (σφαγεία βοοειδών, πτηνοσφαγεία, χοιρινών, αιγοπροβάτων, παραγωγή κρεατοσκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας, αλλαντικών, μονάδες δημιουργίας ζωικών υποπροϊόντων) 	

- Γάλα (επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτι)
- Αυγά (τυποποίηση συσκευασία αυγών, παραγωγή νέων προϊόντων)
- Διάφορα Ζώα (μέλι - σηροτροφία - σαλιγκάρια)
- Ζωοτροφές (παραγωγή μιγμάτων ζωοτροφών για οικόσιτα ζώα)
- Δημητριακά (παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών)
- Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων)
- Οίνος
- Οπωροκηπευτικά
- Άνθη (τυποποίηση και εμπορία ανθέων)
- Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά
- Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό
- Ξύδι (παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που δίνουν έμφαση ειδικά:

α) στη σύγχρονη συσκευασία με σχηματισμό ταυτότητας - brand, εκλεπτυσμένο design και labeling, υψηλής ποιότητας εκτυπώσεις και εμβληματικά γραφικά, φιλικά προς το περιβάλλον υλικά συσκευασίας (π.χ. ανακυκλώσιμα, βιοδιασπώμενα, ελαφρύτερα),

β) στη μικροσυσκευασία και micro-συσκευασία, στην πλύση, αποφλοιώση και τεμαχισμό (π.χ. convenience foods),

γ) στη μίξη συναφών ή συμπληρωματικών προϊόντων για άμεση χρήση (π.χ. readytoeat),

δ) σε νέα προϊόντα (π.χ. χυμοί λαχανικών, φύτρα) και τεχνολογικές μεθόδους (π.χ. ελεγχόμενες και τροποποιημένες ατμόσφαιρες),

ε) στην ίδρυση τυροκομείων μικρής δυναμικότητας σε υψόμετρο άνω των 1.000 μ.

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα II_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ

Ένταση Ενίσχυσης

Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον **Κανονισμό (ΕΕ) 1305/2013 (βάσει του Παραρτήματος II)**, με ένταση ενίσχυσης **50%** των επιλέξιμων δαπανών.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγρο-διατροφικού τομέα

Χρηματοδοτικά στοιχεία		
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.050.000,00	100%
Δημόσια Δαπάνη	525.000,00	50%
Ιδιωτική Συμμετοχή	525.000,00	50%
Περιοχή Εφαρμογής		
Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης.		
Δικαιούχοι		
<p>Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές, επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.</p> <p>Ειδικά για τις νέες επιχειρήσεις εφαρμόζεται η Υ.Α. οικ. 32790/392/Φ.15 «Απλούστευση πλαισίου άσκησης μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων τροφίμων και ποτών και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας» (ΦΕΚ 1061/τ. Β΄/28.3.2017).</p>		
Συνέργεια/συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος		
Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.2.4, 19.2.2.6 & 19.2.3.2 και τις Υποδράσεις 1.α & 1.β, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).		
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή		
Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).		

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.3
Νομική Βάση	Άρθρο 19, παρ. 1β, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, άρθρο 14 Καν. (ΕΕ) αριθ.651/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υποδράσης	
<p>Χαρακτηριστικό της τουριστικής δραστηριότητας στην περιοχή εφαρμογής, είναι η κυριαρχία της 'mainstream' τουριστικής προσφοράς (μαζικός τουρισμός) κυρίως στο βόρειο τμήμα της. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον υψηλό βαθμό εξάρτησης από μεγάλους tour-operators, την έντονη εποχικότητα της τουριστικής ζήτησης και σε κάποιες περιπτώσεις την υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας των τουριστικών περιοχών κυρίως στο βόρειο τμήμα της. Επίσης, περιορίζεται η δυνατότητα διάχυσης της τουριστικής κίνησης σε περιοχές της ενδοχώρας με αποτέλεσμα να διατηρούνται οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες με ότι αυτό συνεπάγεται για την τοπική κοινωνία και οικονομία.</p> <p>Από την άλλη πλευρά η περιοχή εφαρμογής κρίνεται ιδανική για την ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, γεγονός που προκύπτει από την αυξανόμενη ζήτηση και τη συνεχή αύξηση τουριστών ειδικού ενδιαφέροντος. Ο εν λόγω κλάδος μπορεί να αποτελέσει το βασικό πυλώνα, στον οποίο μπορεί να βασιστεί η επιμήκυνση της τουριστικής σεζόν, η διάχυση του τουριστικού ρεύματος προς την ενδοχώρα και η ισόρροπη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, με μακροπρόθεσμα οφέλη για την κοινωνική συνοχή στον αγροτικό και παράκτιο χώρο.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Συνεπώς, η ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, στη λογική της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών διαμονής-αναψυχής, που θα συνδέσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν με τους τομείς της αγροδιατροφής, του περιβάλλοντος και του πολιτισμού είναι επιτακτική και απολύτως χρήσιμη και εφαρμόσιμη. Στη βάση αυτή η Υποδράση θα συνδράμει στη στήριξη επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού της υπαίθρου, και συγκεκριμένα για την ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό:</p>	

- 1. Μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης** (π.χ. ξενοδοχειακά καταλύματα εντός παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων, ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια-διαμερίσματα, αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα-τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping),

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που χωροθετούνται:

- Στις θεσμοθετημένες περιοχές Natura 2000.
- Σε οικισμούς με υψόμετρο άνω των 400μ.

- 2. Χώρων εστίασης και αναψυχής** μικρής δυναμικότητας, έως 100 καθίσματα (με έμφαση στην ανάδειξη της τοπικής αρχιτεκτονικής, της τοπικής αισθητικής και της τοπικής γαστρονομίας και γενικά της τοπικής ταυτότητας),

Προτεραιότητα θα δοθεί:

- Στις θεσμοθετημένες περιοχές Natura 2000.
- Σε οικισμούς με υψόμετρο άνω των 400μ.

- 3. Επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου** (π.χ. γραφεία ειδικού/εναλλακτικού τουρισμού, γραφεία ενοικίασης ειδών αναψυχής, γραφεία τουριστικής προβολής και ενημέρωσης επισκεπτών, γραφεία οργάνωσης εκδρομών στη φύση και υπαίθρων δραστηριοτήτων, επισκέψιμοι χώροι γευσιγνωσίας/γαστρονομίας κ.α.).

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που αποσκοπούν:

- στην εξασφάλιση επισκεψιμότητας και εκτός της τουριστικής περιόδου, με τη δημιουργία ελκυστικών και πρωτότυπων τουριστικών προϊόντων (π.χ. διαδρομές για παιδιά με στόχο την περιβαλλοντική τους ευαισθητοποίηση)
- στην προβολή και προώθηση τουριστικών δραστηριοτήτων υπαίθρου μέσα από την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού,
- στη δημιουργία επιχειρήσεων με καινοτόμα παροχή υπηρεσιών που θα απευθύνονται σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως τυφλοί, άτομα με κινητικά προβλήματα, ηλικιωμένοι κλπ

Επειδή χρησιμοποιείται το αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:

- η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα εξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης
- δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013). Στην περίπτωση των υποδομών διανυκτέρευσης θα πρέπει να εφαρμόζεται η Κ.Υ.Α. 2986 (ΦΕΚ 3885/τ.Β΄2.12.2016) και ειδικά για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις η

Υ.Α. 14129 (ΦΕΚ 1476/τ.Β΄/14.7.2015). Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ.			
Ένταση Ενίσχυσης		Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων), με ένταση ενίσχυσης 45% των επιλέξιμων δαπανών.	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.100.000,00	100%	
Δημόσια Δαπάνη	495.000,00	45%	
Ιδιωτική Συμμετοχή	605.000,00	55%	
Περιοχή Εφαρμογής			
Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης			
Δικαιούχοι			
Φυσικά και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού δικαίου που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές, επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος			
Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.2, 19.2.4.3, 19.2.4.4 & 19.2.4.5 και τις Υποδράσεις 1.α & 1.β, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).			
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή			
Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).			

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος Υποδράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός Υποδράσης	19.2.3.4
Νομική Βάση	Άρθρο 19, παρ. 1β, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, άρθρο 14 Καν. (ΕΕ) αριθ.651/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης / υποδράσης	
<p>Η περιοχή εφαρμογής χαρακτηρίζεται από παραγωγή προϊόντων υψηλής και ποιότητας και διατροφικής αξίας, Το ισχυρό αυτό αγροδιατροφικό κεφάλαιο, είναι άμεσα συνδεδεμένο με την πλούσια τοπική πολιτιστική παράδοση, αλλά και το περιβάλλον. Επίσης, πολλές από τις χειρωνακτικές τέχνες που έχουν εγκαταλειφθεί στην υπόλοιπη Ελλάδα, στην Κρήτη παραμένουν ζωντανές παρά τον σαφή περιορισμό τους. Η πλειοψηφία των παραδοσιακών επαγγελματιών στη Δυτική Κρήτη συνδέεται άμεσα, όπως και σε όλο το νησί, με τον γεωργικό τομέα. Παρόλα αυτά, στο πρόσφατο παρελθόν άνθησαν αρκετές τέχνες και επαγγέλματα όπως αγγειοπλάστες, ξυλουργοί, οργανοποιοί, τσαγκάρηδες, ξυλογλύπτες, μαρμαροτεχνίτες, μαχαιροποιοί, η τέχνη της καλαθοπλεκτικής, της κανιστροπλεκτικής και η υφαντική. Ιδιαίτερα η τελευταία γνώρισε μεγάλη άνθηση σε όλη την Κρήτη, με τα Σφακιά να αποτελούν σημαντικό κέντρο.</p> <p>Στόχος της Δράσης είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής μέσα από την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, με όρους «ποιότητας» και αξιοποίησης του παραγωγικού και κοινωνικού κεφαλαίου στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο και την αξιοπρεπή διαβίωση του.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Προς αυτή την κατεύθυνση σε επίπεδο Υποδράσης θα στηριχθούν επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες και συγκεκριμένα για την ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό:</p>	

- μονάδων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση,
- βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων,
- μονάδων παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης (π.χ. παραγωγής προϊόντων ένδυσης, κλωστοϋφαντουργίας, επεξεργασίας μετάλλου, πέτρας, μαρμάρου, ξύλου, δέρματος, κατασκευής ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής, εργαστήρια κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, παραδοσιακών στολών, μαχαιροποιίας, μουσικών οργάνων, αργυροχρυσοχοΐας κ.α.),
- επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου που εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες κατοίκων και επισκεπτών της υπαίθρου (π.χ. παντοπωλεία, τρόφιμα-ποτά, είδη ένδυσης, βιβλιοπωλεία, αναμνηστικά είδη κ.α.).

Μονάδες οικοτεχνίας στον τομέα των τροφίμων δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποδράσης.

Προτεραιότητα θα δοθεί

- στη δημιουργία επισκέψιμων χώρων σε υφιστάμενες και νέες μονάδες ώστε να μπορούν να ενταχθούν σε τουριστικές διαδρομές.

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Επειδή χρησιμοποιείται το αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:

- η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης
- δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα II_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ.

Ένταση Ενίσχυσης	Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων), με ένταση ενίσχυσης 45% των επιλέξιμων δαπανών .
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας	

Χρηματοδοτικά στοιχεία		
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)

Συνολικός Προϋπολογισμός	800.000,00	100%
Δημόσια Δαπάνη	360.000,00	45%
Ιδιωτική Συμμετοχή	440.000,00	55%
Δικαιούχοι		
<ul style="list-style-type: none"> Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές & μικρές, επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και άλλες διατάξεις». <p>Ειδικά για τις νέες επιχειρήσεις εφαρμόζεται η Υ.Α. οικ. 32790/392/Φ.15 «Απλούστευση πλαισίου άσκησης μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων τροφίμων και ποτών και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας» (ΦΕΚ 1061/τ. Β΄/28.3.2017).</p> <p>Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι θα πρέπει να είναι μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις.</p>		
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος		
<p>Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.2 & 19.2.3.3 και τις Υποδράσεις 1.α & 1.β, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).</p>		
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή		
<p>Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).</p>		

Τίτλος Δράσης	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
Κωδικός Δράσης	19.2.3
Τίτλος υπο-δράσης	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.3.5
Νομική βάση	Άρθρο 19, παρ. 1β, Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, άρθρο 14 Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Παρά το γεγονός ότι η περιοχή εφαρμογής στο σύνολό της παρουσιάζει θετική πληθυσμιακή μεταβολή, δεν συμβαίνει το ίδιο με τις ορεινές περιοχές της, όπου παρατηρείται έντονη αδυναμία συγκράτησης του πληθυσμού και κίνδυνος πληθυσμιακής ερήμωσης, φαινόμενο που ενισχύεται και από τη χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα ιδιαίτερα στους πρόποδες των Λευκών Ορέων. Λόγω της απόκλισης από τα χαρακτηριστικά της αστικής ζωής, οι νέοι της ενδοχώρας και του νοτίου τμήματος της ΠΠ (με εξαίρεση το Δήμο Γαύδου), μετακινούνται προς τις πόλεις των Χανίων και του Ρεθύμνου (“αγροτική έξοδος”), με αποτέλεσμα ο νεανικός πληθυσμός να μειώνεται και ο πληθυσμός της τρίτης ηλικίας να αυξάνεται (ποσοστιαία). Αυτό συμβαίνει και λόγω των περιορισμένων και χαμηλού επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της ψυχαγωγίας κλπ., καθώς και λόγω των περιορισμένων ευκαιριών απασχόλησης πέραν του πρωτογενή τομέα, γεγονός που δημιουργεί μεγάλη ανισότητα του πληθυσμού της ενδοχώρας, σε σύγκριση με αυτόν των αστικών κέντρων. Βάσει των παραπάνω, κρίνεται επιτακτική η προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας ζωής του αγροτικού χώρου, τόσο με τη δημιουργία κοινωνικών δομών, όσο και προϋποθέσεων διατήρησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας.</p> <p>Στόχος της δράσης είναι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην περιοχή παρέμβασης με όρους «ποιότητας» και αξιοποίησης του παραγωγικού και κοινωνικού κεφαλαίου στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Σε επίπεδο Υποδράσης, επιδίωξη είναι η αναζωογόνηση της υπαίθρου και ειδικά των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών της ενδοχώρας και η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού, μέσω της στήριξης επαγγελματιών που εξυπηρετούν βασικές κοινωνικές και άλλες ανάγκες που σχετίζονται με την «καθημερινότητα» των κατοίκων και εξασφαλίζουν μια αξιοπρεπή διαβίωση και ένα αστικό επίπεδο ζωής.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Προς αυτή την κατεύθυνση θα στηριχθούν επενδύσεις για την ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τομέα της παροχής επιστημονικών, τεχνικών, κοινωνικών και ψυχαγωγικών</p>	

υπηρεσιών που εξυπηρετούν την τοπική οικονομία και τις καθημερινές ανάγκες κατοίκων όπως:

- δικηγόροι, λογιστές (ΚΑΔ 69),
- αρχιτέκτονες, μηχανικοί, τοπογράφοι και γεωπόνοι (ΚΑΔ 71),
- γραφίστες, διαφημιστές και φωτογράφοι (ΚΑΔ 73.1, 74.2),
- κτηνίατροι (ΚΑΔ 75),
- εκπαιδευτικοί (ΚΑΔ 85),
- ιατροί, νοσηλεύτες, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, παιδαγωγοί και φροντιστές, φαρμακοποιοί κ.α (47.73, 86, 97, 88),
- δραστηριότητες στον τομέα των τεχνών, του θεάματος, του πολιτισμού και του αθλητισμού (ΚΑΔ 90, 91 & 93).

Προτεραιότητα θα δοθεί στην ίδρυση επιχειρήσεων στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας, βάσει του Ν.4019/2011.

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Επειδή χρησιμοποιείται το αρ. 14 του Καν. Ε.Ε. 651/2014:

- η ενισχυόμενη πράξη θα πρέπει να αφορά «αρχική επένδυση» σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό στον Πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων της πρόσκλησης
- δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της Υποδράσης αναγράφονται στο Παράρτημα II_8α ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ.

Ένταση Ενίσχυσης

Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον **Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014** (Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων), με ένταση ενίσχυσης **45% των επιλέξιμων δαπανών**.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Χρηματοδοτικά στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)
Συνολικός Προϋπολογισμός	800.000	100,00%
Δημόσια Δαπάνη	360.000	45,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	440.000	55,00%

Περιοχή Εφαρμογής

Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης.

Δικαιούχοι
<ul style="list-style-type: none"> • Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής • Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και άλλες διατάξεις». <p>Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι θα πρέπει να είναι μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις.</p>
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος
<p>Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.4.2 & 19.2.4.4 και τις Υποδράσεις 1.β & 2.γ, Μέτρο 4.2 (ΕΠΑΛΘ).</p>
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή
<p>Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).</p>

Τίτλος Δράσης	Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων
Κωδικός Δράσης	19.2.7
Τίτλος υπο-δράσης	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.7.2
Νομική βάση	Άρθρο 35 του Καν (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Η περιοχή εφαρμογής χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό συνεργασίας, συνέργειας και δικτύωσης καθώς και περιορισμένες επιδόσεις σε ότι αφορά τον τομέα της καινοτομίας. Όπως διαπιστώθηκε και από την διαδικασία της διαβούλευσης, η δημιουργία δικτυώσεων θεωρείται μονόδρομος με πολλαπλά οφέλη για τους τοπικούς επιχειρηματίες όπως μείωση του κόστους παραγωγής, καλύτερη προώθηση των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών και ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των τοπικών επιχειρήσεων.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση σχημάτων συνεργασίας του γεωργικού και μη γεωργικού τομέα με ερευνητικούς φορείς (ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα-ινστιτούτα), με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παραγωγή νέων προϊόντων, οργανωτικών και τεχνολογικών καινοτομιών στον τομέα των τροφίμων και ειδικότερα στις εξής ενδεικτικές κατηγορίες:</p> <p><i>παραδοσιακή ζαχαροπλαστική/προϊόντων ζύμης, τυποποιημένα/επεξεργασμένα προϊόντα μετά την πρώτη μεταποίηση, τελικά προϊόντα με συνδυασμό προϊόντων τύπου δίσκου / ποικιλίας, κέτσαπ, ορεκτικά με , παράγωγα τυροκομικών προϊόντων ως προϊόντα δεύτερης μεταποίησης, σάλτσες με αρωματικά φυτά, προϊόντα με βάση το μούστο / παραπροϊόντα εσπεριδοειδών, προϊόντα με συστατικά φυτοχημικές ουσίες άγριων εδώδιμων χόρτων, ψυχρά αφεψήματα, αναψυκτικά, συνδυαζόμενα προϊόντα όπως λαδόμελο κ.α.</i></p> <p>Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).</p>	

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται		
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.		
Χρηματοδοτικά στοιχεία		
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)
Συνολικός Προϋπολογισμός	100.000,00	100,00%
Δημόσια Δαπάνη	65.000,00	65,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	35.000,00	35,00%
Περιοχή Εφαρμογής		
Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης.		
Δικαιούχοι		
Συνεργατικά σχήματα του γεωργικού και μη γεωργικού τομέα (γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οργανώσεις παραγωγών, συνεταιρισμοί, ΜΜΕ, Κοιν.Σ.Επ.) με ερευνητικούς φορείς (ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα-ινστιτούτα).		
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος		
Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.3.1, 19.2.3.2 & 19.2.3.4.		
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή		
Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).		

Τίτλος Δράσης	Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων
Κωδικός Δράσης	19.2.7
Τίτλος υπο-δράσης	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.7.3
Νομική βάση	Άρθρο 35 του Καν (ΕΕ) 1305/2013
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Στην περιοχή εφαρμογής δραστηριοποιείται ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων που συνδέονται με την πρώτη και δεύτερη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων όπως ελαιολιβεύματα, τυποποιητήρια ελαιοκομικού τομέα, οινοποιεία, επιχειρήσεις στον τομέα των εσπεριδοειδών, μεταποιητικές μονάδες αλιευμάτων, επιχειρήσεις στον τομέα μελιού, μονάδες επεξεργασίας γάλακτος και παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων και μονάδες επεξεργασίας και παραγωγής με βάση το κρέας. Επίσης, ο αγροτουρισμός αποτελεί μια ιδιαίτερα δημοφιλή οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή με πλήθος καταλυμάτων που λειτουργούν όλο το χρόνο προσφέροντας παραδοσιακή κουζίνα ή φυσιολατρικές δραστηριότητες (ορειβασία, πεζοπορία, ποδηλατικές διαδρομές κ.α.). Ωστόσο, ο βαθμός συνεργασίας, συνέργειας και δικτύωσης είναι ιδιαίτερα χαμηλός και οι επιδόσεις σε ότι αφορά τον τομέα της καινοτομίας περιορισμένες.</p> <p>Όπως διαπιστώθηκε και από τη διαδικασία της διαβούλευσης, η δημιουργία δικτύωσης στην περιοχή θεωρείται μονόδρομος με πολλαπλά οφέλη για τους τοπικούς επιχειρηματίες, όπως μείωση του κόστους παραγωγής, καλύτερη προώθηση των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών και ενίσχυση του εξωστρεφή προσανατολισμού των επιχειρήσεων.</p> <p>Στόχος της Δράσης είναι η ενίσχυση της τοπικής ανταγωνιστικότητας μέσα από νέα και καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες στους παραγωγικούς τομείς και στο σύμπλεγμα «Μεταποίηση-Τουρισμός-Πολιτισμός-Περιβάλλον» που προκύπτουν από συμπράξεις μεταξύ επιχειρήσεων και τη διασύνδεση επιχειρήσεων με φορείς παραγωγής έρευνας και γνώσης, κατ' εφαρμογή της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (RISCrete). Ευρύτερος στόχος είναι η εμπέδωση κουλτούρας καινοτομίας, η ενίσχυση της εξωστρέφειας και η ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με βιώσιμες προοπτικές.</p> <p>Ως ειδικοί στόχοι τοπικής στρατηγικής ορίζονται τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής επιχειρηματικότητας για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. • Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και προώθηση της πολύ-λειτουργικότητας στο πλαίσιο της διασύνδεσης αγρο-διατροφής – πολιτισμού/περιβάλλοντος – τουρισμού. • Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο με ζητούμενο τη διατήρηση και προσέλκυση πληθυσμού. • Διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου. <p>Προτεραιότητα θα δοθεί σε δικτυώσεις (clusters) μεταξύ μικρών επιχειρήσεων (ομοειδών και αλληλοσυμπληρούμενων) σε τομείς όπου η περιοχή εφαρμογής διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα, με έμφαση στην ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα και στη διαφοροποίηση και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος της περιοχής εφαρμογής στην κατεύθυνση των εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού.</p> <p>Μεταξύ άλλων θα ενισχυθούν δίκτυα συσκευασίας, εξαγωγέων, οριζόντια cluster συνεταιρισμών,</p>	

ομάδων παραγωγών, τουριστικών επιχειρήσεων, μεταποιητικών μονάδων, γεωγραφικό cluster ορεινών ή πεδινών ζωνών, cluster τουρισμού υπαίθρου ήτοι καταλυμάτων, επιχειρήσεων extremesports, γραφείων trekking, επιχειρήσεων εστίασης, ορειβατικών συλλόγων.

Ενδεικτικά θα χρηματοδοτηθούν κοινές δράσεις για: τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή πρόσβαση και χρήση εγκαταστάσεων, υποδομών και πόρων, τη διάχυση πληροφοριών, γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ των μελών, τη βελτίωση της ποιότητας των τελικών προϊόντων/υπηρεσιών μέσω κοινών υποδομών, την προβολή, ανάδειξη και προώθηση προϊόντων/υπηρεσιών μέσω της ανάπτυξης τοπικής ταυτότητας, την εξωστρέφεια και πρόσβαση σε νέες αγορές, την έρευνα και ανάπτυξη κ.α.

Για την υλοποίηση της υποδράσης θα τηρηθούν οι όροι και οι περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπουν την εφαρμογή της, ενώ αντίστοιχα θα διαμορφωθούν και οι επιλέξιμες δαπάνες (Καν. (ΕΕ) 1305/2013).

Ένταση Ενίσχυσης	Η παρεχόμενη στήριξη διέπεται από τον Κανονισμό του γενικού DeMinimis (ΕΕ) 1407/2013, με ένταση ενίσχυσης 100% για λειτουργικές δαπάνες και 65% για επενδυτικά σχέδια.
------------------	--

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας

Χρηματοδοτικά στοιχεία

	Ποσό (€)	Ποσοστό (%)
Συνολικός Προϋπολογισμός	100.000,00	100,00%
Δημόσια Δαπάνη	65.000,00	65,00%
Ιδιωτική Συμμετοχή	35.000,00	35,00%

Περιοχή Εφαρμογής

Περιοχή εφαρμογής τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΕΓΤΑΑ Π.Ε. Χανίων, τμήμα Π.Ε. Ρεθύμνης.

Δικαιούχοι

- Πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής
- Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και άλλες διατάξεις»
- Οργανώσεις παραγωγών, συνεταιρισμοί, Αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες.

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος

Η Υποδράση έχει συμπληρωματικότητα με τις Υποδράσεις 19.2.3.1, 19.2.3.2, 19.2.3.3 & 19.2.3.4

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα σε σχέση με το περιφερειακό και το εθνικό σκέλος του ΕΣΠΑ (Α.Π. 2 & 5 του ΠΕΠ Κρήτης, Α.Π. 3 του ΕΠΑνΕΚ, Α.Π. 12 & 14 του ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη) και τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρος, Balkan-Med, Med, InterregEurope, MEDENICBC, ADRION).

4 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Πίνακας 2

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Σαφήνεια και πληρότητας της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	10%	15%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50								
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0								
2	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	100	10%	15%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	70								
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	30								
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	0								
3	Προτεραιότητες υποδράσης	Ναι	100	12%		12%	15%	12%	10%	20%	10%
		Όχι	0								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	Πρώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος ≤ 35 ετών (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους νέοι ≤ 35 ετών	100	10%	8%	5%	5%	5%	5%		
		Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% νέοι ≤ 35 ετών	50								
5	Πρώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο) ή εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολο τους είναι γυναίκες	100		8%				5%		
		Ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο και το μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο το κατέχουν σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο 50% γυναίκες	50								
6	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ατόμων με ειδικές Ανάγκες	Ναι	100						5%		
		Όχι	0								

Α/Α		Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100		4%	5%	4%	5%	5%		
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0								
8	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%		
		Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης	50								
		Καμία εκ των παραπάνω εκπαίδευση	0								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	(κάθε έτος επαγγελματικής εμπειρίας βαθμολογείται με 20 μονάδες - μέγιστο τα 5 έτη)	0-100	5%		5%	5%	5%	5%		
10	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού Σχεδίου	Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής * 100	0-100	10%	10%	10%	10%	10%	5%	10%	
11	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	2%		3%					
		$10\% \leq \text{Ποσοστό} < 20\%$	60								
		$5\% \leq \text{Ποσοστό} < 10\%$	30								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	Ναι	100	2%		3%		4%			
		Όχι	0								
13	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	2%		3%		5%			
		10% ≤ Ποσοστό < 20%	60								
		5% ≤ Ποσοστό < 10%	30								
14	Προστασία περιβάλλοντος	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	100		5%		4%		5%		
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%	0								
15	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	100	5%		5%	4%	5%			
		Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής	75								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	(μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία									
		Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της	50								
16	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός /υπηρεσίες)	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100		4%				3%	5%	5%
17	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	100	10%	10%	10%	10%	10%	5%		
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	60								
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες	30								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	100	10%	10%	10%	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %
		5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	60								
		10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	30								
		100*(αιτούμενο -εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0								
19	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	5%	4%	2%	2%	2%	5%	10%	5%
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50								
20	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	Δυνατότητα παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού)	100				6%				
21	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία /υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	100						5%		
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία /υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	0								

Α/Α	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Μοριοδότηση (κλίμακα 0-100)	Βαρύτητα βαθμολογίας ανά υποδράση							
				19.2.2.4	19.2.2.6	19.2.3.1	19.2.3.3	19.2.3.4	19.2.3.5	19.2.7.2	19.2.7.3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22	Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	Ναι	100							10%	10%
		Όχι	0								
23	Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου	Ναι	100							10%	10%
		Όχι	0								
24	Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	(για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί - μέγιστος αριθμός βαθμολογούμενων μελών 10)									10%
25	Πρόβλεψη ενεργειών δράσεων προβολής	Ναι	100								10%
		Όχι	0								
26	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)	Ναι	100	2%	2%	2%		2%	2%	5%	10%
		Όχι	0								
ΣΥΝΟΛΟ				100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

5. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

5.1 Μεθοδολογία βαθμολόγησης :

1. Κάθε υποδράση έχει συγκεκριμένη ομάδα κριτηρίων επιλογής (βαθμολόγησης)
2. Πολλά κριτήρια είναι κοινά σε περισσότερες από μια ομάδες κριτηρίων.
3. Η κάθε ομάδα κριτηρίων διακρίνεται στις εξής στήλες

Κωδικός Κριτηρίου	Κριτήριο	Εξειδίκευση κριτηρίου ή υποκριτήριο	Βαρύτητα	Βαθμός Μοριοδότησης 0-100
----------------------	----------	---	----------	---------------------------------

4. Ο βαθμός μοριοδότησης κάθε κριτηρίου είναι από 0 έως 100, ακόμα και σε κριτήρια που δεν υπάρχει ρητά υπο-κριτήριο που να παίρνει τον βαθμό 0.
5. Ο βαθμός κάθε κριτηρίου εξάγεται ως εξής : Πολλαπλασιάζεται ο βαθμός της μοριοδότησης κάθε κριτηρίου επί τον βαθμό βαρύτητας του κριτηρίου.
6. Το άθροισμα των επιμέρους βαθμών των κριτηρίων αποτελούν την συνολική βαθμολογία της προτεινόμενης πράξης. Η μέγιστη βαθμολογία είναι 100 βαθμοί και η ελάχιστη 0.
7. Σε περιπτώσεις ισοβαθμών των δυνητικών δικαιούχων, εντάσσονται όλοι εφόσον επαρκεί ο προϋπολογισμός της υποδράσης. Σε αντίθετη περίπτωση δεν εντάσσεται κανείς από τους ισοβαθμούντες

5.2 Επεξήγηση των κριτηρίων επιλογής

A/A	Τίτλος Κριτηρίου	Υποδράση /εις που αφορά
1	Σαφήνεια και πληρότητα πρότασης	19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.2, 19.2.7.3
Ελέγχεται αφενός, η σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (Αίτηση Στήριξης και Παράρτημα αυτής) και αφετέρου, η πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημά της.		
2	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.2, 19.2.7.3
Στη σκοπιμότητα της πρότασης ελέγχεται ο αριθμός και το ποσοστό της συσχέτισης με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση βάση του εγκεκριμένου Τοπικού Προγράμματος. Η συσχέτιση θα υπολογίζεται με ποσοστιαία αναλογία επί της 100 και θα βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία. Για να πληροφορηθείτε για το περιεχόμενο και τους στόχους του Τοπικού Προγράμματος (Τ.Π.) ανατρέξτε στο πλήρες τεύχος του αναθεωρημένου Τοπικού Προγράμματος το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα: www.oakae.gr/anaptyksiaka-erga/leader-clld/		
3	Προτεραιότητες υποδράσης	19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.2, 19.2.7.3
Εξετάζεται σε ποιο βαθμό η επένδυση συνεισφέρει στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της υποδράσης.		
4	Πρωώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας	19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5,
Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού του εταιρικού σχήματος.		
5	Πρωώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας	19.2.2.6, 19.2.3.5

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση αντιγράφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού εταιρικού σχήματος.		
6	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ατόμων με ειδικές ανάγκες	19.2.3.5
Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση πιστοποίηση από Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) Δεν γίνεται δεκτή απόφαση του αρμοδίου οργάνου, στην οποία αναφέρεται ότι το άτομο με αναπηρία είναι «ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία».		
7	Σύσταση φορέα	19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5
Εξετάζεται εάν έχει συσταθεί ο φορέας (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) που θα είναι αρμόδιος για την εκτέλεση/υλοποίηση της πράξης. Για το σκοπό αυτό προσκομίζεται η Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.		
8	Τίτλοι Σπουδών σχετικοί με τη φύση της πρότασης.	19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5
<p>Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τίτλου σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ σχετικών με τη φύση της πρότασης • Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης ή επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 200 ωρών σχετική με το αντικείμενο της πρότασης <p>Σε περίπτωση συστημένων προσωπικών εταιρειών ή υπό σύσταση εταιρειών, ανεξαρτήτως μορφής, τα ανωτέρω υποβάλλονται για όλα τα μέλη τους.</p> <p>Σε περίπτωση άλλων νομικών προσώπων υποβάλλονται για το νόμιμο εκπρόσωπο ή άλλο μέλος της διοίκησης.</p> <p>Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση νομικού προσώπου εξετάζεται εάν το κριτήριο καλύπτεται σε ποσοστό από το 50% τουλάχιστον των εταίρων/μετόχων.</p>		
9	Επαγγελματική εμπειρία (Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης)	19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5
<p>Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βεβαίωσης Έναρξης και ΚΑΔ από Δ.Ο.Υ. ή • Βεβαίωση εργοδότη/φορέα, συνοδευόμενη από οποιοδήποτε έγγραφο δημόσιου φορέα. 		
10	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.7.2, 19.2.7.3

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από Ιδία Κεφάλαια (Βεβαίωση Τραπεζικού Ιδρύματος) ή/και έγκριση δανείου ή/και συνδυασμό τους. Στην περίπτωση που η απόδειξη της ίδιας συμμετοχής πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής του δικαιούχου, το κριτήριο βαθμολογείται με μηδέν (0).

Συνεπώς για την βαθμολόγηση του κριτηρίου θα πρέπει ο δυνητικός δικαιούχος να αποδείξει με την υποβολή της αίτησης την ύπαρξη και την δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με την προσκόμιση αντίστοιχων δικαιολογητικών – εγγράφων κτλ.

Συγκεκριμένα η ύπαρξη / δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων τεκμηριώνεται:

1. Έγκριση δανείου ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στη χώρα εγκατάστασής του. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος του έργου της, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις πιθανές πρόσθετες πράξεις αυτής.
2. Βεβαίωση μέσω μηνιαίου υπολοίπου επαγγελματικού τραπεζικού λογαριασμού (για όλες τις μορφές των επιχειρήσεων προσωπικές Ο.Ε, Ε.Ε., Ι.Κ.Ε., Α.Ε. κτλ), του προηγούμενου μήνα της Αιτήσεως Στήριξης.
3. Όλα τα τραπεζικά έγγραφα και λοιπά δικαιολογητικά πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της δημοσίευσης της Πρόσκλησης.

Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 (19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5) πρέπει να προσκομιστούν αποδεικτικά της ίδιας συμμετοχής (ίδια κεφάλαια ή/και δάνεια) που να αντιστοιχούν **τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.**

Σε περίπτωση υπό ίδρυση νομικών προσώπων όλα τα παραπάνω εξετάζονται σε επίπεδο εταίρων.

11	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)	19.2.2.4, 19.2.3.1,
<p>Στο συγκεκριμένο κριτήριο ελέγχεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων. Σύμφωνα με το κριτήριο θα ελέγχεται η βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ των εκμεταλλεύσεων και η άμβλυνση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή μέσω της αποδοτικότερης χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όπως και ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της στήριξης επενδύσεων για τη διαχείριση και την αξιοποίηση των υποπροϊόντων και αποβλήτων.</p> <p>Οι επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ ενδεικτικά είναι τα φωτοβολταϊκά συστήματα συνδεδεμένα ή αυτόνομα, γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, αντλίες θερμότητας για παραγωγή θερμικής ενέργειας, ανεμογεννήτριες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνδεδεμένες ή αυτόνομες, καυστήρες βιομάζας, συστήματα υδρογόνου κτλ.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου, θα εξετάζονται οι δαπάνες επί του έργου που εξυπηρετούν ΑΠΕ και θα υπολογίζονται σε κλίμακα επί τοις εκατό (%).</p> <p>Σημείωση: Είναι δυνατή η εγκατάσταση ΑΠΕ μόνο όταν γίνεται χρήση του άρθρου 22 του Καν.651/2014. Δεν επιτρέπονται οι δαπάνες ΑΠΕ, όταν γίνεται χρήση του άρθρου 14 του Καν.651/2014</p>		

12	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	19.2.2.2, 19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.4
Εξετάζεται εάν υπάρχουν εγκατεστημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης ή εάν υπάρχει πρόβλεψη για ανάλογη εγκατάσταση (I-2 Συμπληρωματικά στοιχεία Αίτησης Στήριξης και I_11 Αναλυτικός Προϋπολογισμός/ Προσφορές)		
13	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.4,
<p>Στο συγκεκριμένο κριτήριο ελέγχεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.</p> <p>Επενδύσεις που συμβάλουν στην εξοικονόμηση ύδατος ενδεικτικά είναι υδραυλικός εξοπλισμός εξοικονόμησης νερού όπως ειδικές βρύσες και τηλέφωνα ντουζιέρας με περιορισμό ροής ή/και με μίκτη νερού-αέρα, διακόπτες παροχής νερού με φωτοκύτταρα, καζανάκια ελεγχόμενης ή διπλής ροής κ.α., συστήματα βιολογικού καθαρισμού (συστήματα ανακύκλωσης-επαναχρησιμοποίησης ημι-ακάθαρτου νερού «απόπλυτα») για επιλεγμένες χρήσεις υποκαθιστώντας τη χρήση του καθαρού πόσιμου νερού όπου δεν είναι απαραίτητη η υψηλή ποιότητά του, συλλέκτες βρόχινου νερού (επιφάνεια συλλογής και τα συστήματα για την μεταφορά, την διήθηση, την αποθήκευση και την διανομή του νερού) κτλ.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου, θα εξετάζονται οι δαπάνες επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου που θα συμβάλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και θα υπολογίζονται σε κλίμακα επί της %, ενώ θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος το οποίο θα εφαρμοστεί με κατάλληλη τεχνική περιγραφή ή συνοδευόμενο έγγραφο.</p>		
14	Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν έχει γίνει η χρήση των ανωτέρω)	19.2.2.3, 19.2.2.5, 19.2.2.6, 19.2.3.3, 19.2.3.4
<p>Το κριτήριο έχει συνάφεια με τα κριτήρια 11,12,13 και είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις των υποδράσεων που αναφέρεται. Στο συγκεκριμένο κριτήριο ελέγχεται το ποσοστό των δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος.</p> <p>Δηλαδή εξετάζονται οι ενέργειες <u>που δεν αφορούν συστήματα ΑΠΕ</u> (παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.), αλλά άλλα συστήματα όπως εξοικονόμησης ύδατος (υδραυλικός εξοπλισμός εξοικονόμησης νερού, συστήματα βιολογικού καθαρισμού, συλλέκτες βρόχινου νερού κτλ) , συστήματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (κάδοι ανακύκλωσης, κάδοι κομποστοποίησης κτλ.) κ.α.</p> <p>Για τη βαθμολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου, θα εξετάζονται οι δαπάνες επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου που θα συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και θα υπολογίζονται σε κλίμακα επί της % ενώ θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος το οποίο θα εφαρμοστεί με κατάλληλη τεχνική περιγραφή ή συνοδευόμενο έγγραφο.</p>		

15	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	19.2.2.4, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4,
	<p>Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης, Ειδικότερα, εξετάζεται εάν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας:</p> <p>«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.</p> <p>Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).</p> <p>ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ</p> <p>Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:</p> <p>α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,</p> <p>β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.</p> <p>Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπάρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.</p> <p>ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ</p> <p>Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.</p> <p>Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.</p> <p>Α) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία. Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.</p> <p>1. Βιομηχανία / Παραγωγή</p> <p>Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας</p>	

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών

Προϊόντα βιοτεχνολογίας

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)

- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.

Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(2) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που

εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

16	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	19.2.2.6, 19.2.3.5, 19.2.7.2, 19.2.7.3
-----------	---	---

Ως ανωτέρω (κριτήριο 15) αλλά στα σημεία σχετικά με την οργανωτική καινοτομία.

17	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4
-----------	---	---

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τα δηλωθέντα στα σχετικά πεδία του παρατήματος Αίτησης Στήριξης.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου άδειες και εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία. Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- Άδεια Λειτουργίας,
- Άδεια Εγκατάστασης,
- Άδεια Δόμησης,
- Επιμέρους Άδειες, εγκρίσεις
- Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων

18	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4
<p>Εξετάζεται</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου), 2. αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη με την επισύναψη δικαιολογητικών που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών. <p>Οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών Μονάδας), σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων από την επιτροπή αξιολόγησης.</p> <p>Επίσης, η ΟΤΔ θα λάβει υπόψη και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.</p> <p>Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ θα αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.</p> <p>Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» θα πραγματοποιείται μέσω σχετικών εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδος.</p>		
19	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5, 19.2.2.6, 19.2.3.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4
<p>Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση (τρία (3) έτη από την στιγμή της ένταξης) και ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020. Επίσης θα ελέγχεται ο ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου καθώς και το χρονοδιάγραμμα βάση του μεγέθους του έργου.</p>		
20	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	19.2.2.3, 19.2.3.3
<p>Εξετάζεται η παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού). Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από σχετικές δαπάνες ή προτιμολόγια.</p>		

21	Αναγκαιότητα πράξης	19.2.2.6
Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Περιγράφεται στο πεδίο ο τρόπος με τον οποίο συμβάλλει η προτεινόμενη πράξη στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή προβλήματος που έχει εντοπιστεί και αν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα Προσκομίζεται Βεβαίωση από Αρμόδια Δημοτική Αρχή ή άλλη αρμόδια υπηρεσία.		
22	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών / προϊόντων	19.2.2.3, 19.2.3.3
Εξετάζεται η παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα (π.χ. κατάλυμα και παροχή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού). Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από σχετικές δαπάνες ή προτιμολόγια.		
23	Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	19.2.7.3
Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Περιγράφεται στο πεδίο ο τρόπος με τον οποίο συμβάλλει η προτεινόμενη πράξη στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή προβλήματος που έχει εντοπιστεί και αν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα Προσκομίζεται Βεβαίωση από Αρμόδια Δημοτική Αρχή ή άλλη αρμόδια υπηρεσία.		
24	Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	19.2.7.3
Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Ελέγχεται ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού και για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί. Ο μέγιστος αριθμός των βαθμολογούμενων μελών είναι 10. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα πρέπει να προσκομίζεται Καταστατικό του φορέα ή το ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας, όπου προκύπτει ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού.		
25	Πρόβλεψη δράσεων προβολής	19.2.7.3
Προκύπτει από την εξέταση του σχετικού πίνακα της Αίτησης Στήριξης και τεκμηριώνεται από την ύπαρξη σχετικών δαπανών και σχετικών προτιμολογίων/προσφορών.		
26	Συσχέτιση της πρότασης με Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS)	19.2.7.3
Εξετάζεται η τεκμηρίωση στο σχετικό πεδίο της αίτησης στήριξης αναφορικά με την συσχέτιση της πράξης με τους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Κρήτης.		